

Nr 127

Av herrar **Larsson** i Stockholm och **Jacobsson** i Tobo, om *förbättring av villkoren för s. k. arkivarbetare och musikerhjälpna.*

Vid anslagsäskandena för arkivarbeten m. m. i årets statsverksproposition under femte huvudtiteln fäster arbetsmarknadsstyrelsen uppmärksamheten på att arkivarbetet i styrelsens regi under senare år utnyttjats icke endast som en hjälpform för arbetslösa utan också som en arbetsträning för partiellt arbetsföra hjälpsökande. Styrelsen anför vidare, att för partiellt arbetsföra tjänstemän är denna form av arbetsträning ofta den enda som står till buds, och förutser därför att socialvårdsorganen kommer att placera psykiskt lindrigt sjuka personer ur tjänstemannagrupperna i arkivarbete i stället för att endast understödja dem med socialhjälp. Av statsverkspropositionen framgår även, att totalantalet arkivarbetare, som lyder under arbetsmarknadsstyrelsen, utgjorde 737 den 30 juni 1956. Huvuddelen av dessa är svenska medborgare. Vid sidan av arkivarbete bedriver arbetsmarknadsstyrelsen även musikerhjälp som hjälpform. Månadslön å 605 kronor utbetalas sedan 27 april 1956 till de hjälpta. Den forskarstipendieverksamhet med något högre månadslön för stipendiater, som nu förekommer, är under avveckling.

Arkivarbete och musikerhjälp avsågs ursprungligen utgöra en tillfällig utkomst för arbetslösa, i avvaktan på att dessa genom arbetsförmedlingens försorg skulle beredas lämplig anställning på den öppna marknaden. Denna arbetslöshetshjälp har dock alltmer utvecklats att bli en mer eller mindre permanent sysselsättningsform. Förutsättningarna för att arbetsförmedlingarna skall kunna placera arkivarbetare på öppna marknaden har av olika skäl visat sig vara utomordentligt små.

Utan att vilja uppge principen om att arkivarbete bör vara en tillfällig hjälpform kan det här framhållas, att arkivarbete är en lämplig arbetsform för årskilliga hjälpsökande arbetslösa. En differentiering av arbetet med hänsyn till de hjälpsökandes förutsättningar kan därför te sig naturlig och önskvärd. I den mån arkivarbetarna eller musikerna kan föreläggas arbetsuppgifter av mycket skiftande kvalitet, kan en differentiering även av lönesystemet anses befogad. Det synes otillfredsställande att en arkivarbetare, som är i stånd att utföra ett forskningsarbete av hög kvalitet, icke skall erhålla större ersättning för sitt arbete än den som utför ensartat rutinarbete.

En synpunkt som här förtjänar beaktande är att de arkivarbetare, som på sin arbetsplats utför ett värdefullt arbete, mycket sällan stimuleras att söka arbete på den öppna marknaden. Otvivelaktigt gör sådana arkivarbetare stor nytta, men då likartade arbeten för vilka de är lämpade som regel saknas på den öppna marknaden, är det motiverat att de erhåller större ekonomisk ersättning för sitt arbete än vad helt rutinarbetande arkivarbetare får.

I en promemoria, dagtecknad den 2 mars 1953, som uppgjorts av en kommitté inom arbetsmarknadsstyrelsens kansli, föreslås en uppdelning av arkivarbetarnas och de musikerhjälpas löner i sex grupper. Detta förslag har dock icke förverkligats, utan månadslönen är som ovan nämnts enhetligt fixerad till 605 kronor.

Det synes oss motionärer som om den föreslagna differentieringen av lönesystemet var för långt driven. Säkerligen skulle kravet på en differentierad lönesättning efter arbetsuppgifter och kompetens tillfredsställande kunna nås med ett mindre antal lönegrupper, exempelvis tre eller rent av två. Det vore därför värdefullt, om Kungl. Maj:t lät en utredning inom arbetsmarknadsstyrelsen undersöka möjligheterna för en differentiering av arkivarbetarnas och de musikerhjälpas löner av här antytt slag.

Det kan vidare motiveras, att arbetslöshetshjälpen till de arbetslösa intellektuella skulle kunna förbättras även på annat sätt än via en differentierad lön. Detta med hänsyn till att de stödformer, som nu förekommer, i praktiken blivit en i regel permanent försörjning för de hjälpsökande, samtidigt som dessa visat sig vara synnerligen svårplacerade på den öppna marknaden. Tidigare nämnda promemoria inom arbetsmarknadsstyrelsen ger härvid värdefulla förslag. Vid sidan av i promemorian gjorda förslag kan här nämnas en förändring av titeln arkivarbetare till t. ex. arkivbiträde, då begreppet arkivarbetare hos åtskilliga arbetsgivare kommit att förbindas med föreställningen om att detta avser en mindervärdig arbetskraft.

Med stöd av vad som anförts hemställer vi därför,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att en utredning verkställes rörande under statsverkspropositionens femte huvudtitel upptagna arkivarbetares och musikerhjälpas löner i syfte att differentiera dessa i tre eller två grupper eller på annat sätt förbättra villkoren för denna kategori samt att riksdagen senast nästa år i samband med budgetbehandlingen får underställas de förslag som utredningen kan ge anledning till.

Stockholm den 24 januari 1957

Martin Larsson

Edvin Jacobsson

i Tobo